

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 20.09.2021, klo 15:45 - 16:30

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 8 Valtuustokysely koskien Näsijärven vesitäyttöä - Erkki Axen, Lassi Kaleva ja Aarne Raevaara

§ 9 Valtuustokysely sijaisten työterveyshuollon toteutumisesta - Ulla-Leena Alppi

§ 10 Valtuustokysely koskien Tampereen Frisbeegolfkeskusta - Joonas Kiviranta

§ 11 Valtuustokysely koskien Halkoniemen satamaa - Arto Grönroos

§ 12 Valtuustokysely koskien sosiaali- ja terveystalouden työntekijöiden saatavuuden varmistamista - Minna Minkkinen

§ 13 Valtuustokysely asunnottomien palvelujen saavutettavuudesta ja Asunto ensin -periaatteen toteutumisesta - Olga Haapa-aho ja Juhana Suoniemi

§ 14 Valtuustokysely Kotitorin toiminnan turvaamiseksi - Ilkka Sasi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Nurminen Ilmari, puheenjohtaja
Sasi Ilkka, 1. varapuheenjohtaja
Mustakallio Jaakko, 2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Teemu
Aleksovski Atanas
Alppi Ulla-Leena
Caglayan Merve
Dundar-Järvinen Aila
Eskelinen Riina-Eveliina
Grönroos Arto
Haapa-aho Olga
Halonen-Saari Miila
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartti
Helimo Matti
Höyssä Matti
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Julin Sofia
Jussila Anne-Mari
Jäntti Aleks
Järvenpää Elina
Järvinen Matti
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi
Kampman Ulla
Kiviranta Joonas
Kivistö Anneli
Kostiainen Leena
Krasniqi Brigita
Loukaskorpi Johanna
Machaal Mahmoud
Markkanen Jouni
Minkkinen Minna
Ovaska Jouni
Puisto Sakari
Puolimatka Marika
Raevaara Aarne
Rokosa Inna
Salmi Pekka
Salmijärvi Mirja
Sareila Hanna
Sheikh Liban
Stenhäll Jaakko
Suomela Iiris

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Taina Anneli
Tanus Sari
Tapio Noora
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Vikman Sofia
Hiltunen Kari-Matti, varajäsen
Kuortti Jussi, varajäsen
Liimola Anne, varajäsen
Nieminen Helena, varajäsen
Rantanen Ilpo, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies
Perämaa Juha, lakimies
Ruonala Heidi, lakimies
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja
Lindell Raija, viestintäpäällikkö
Linnamaa Reija, strategiajohtaja
Mustikkamäki Nina, strategiapäällikkö

Poissa

Evilä Tommi
Gustafsson Jukka
Hiitti Antti
Kummola Kalervo
Leino Ida
Lyly Lauri
Marin Sanna
Moisander Antti
Molari Anni O
Porttikivi Ilkka
Pursiainen Sirpa
Rajala Petri
Tynkkynen Oras
Vallin Veikko

Allekirjoitukset

Ilmari Nurminen
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuuston kyselytunti, § 8, 20.09.2021

Kaupunginvaltuuston kyselytunti, § 7, 22.03.2021

§ 8

Valtuustokysely koskien Näsijärven vesitäyttöö - Erkki Axen, Lassi Kaleva ja Aarne Raevaara

TRE:2075/10.00.01/2021

Kaupunginvaltuuston kyselytunti, 20.09.2021, § 8

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Ekholm, Mikko Nurminen, Milko Tietäväinen, Reijo Väliharju

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm, puh. 0400 205 044, johtaja Mikko Nurminen, puh. 040 801 2665, rakennuttamisjohtaja Milko Tietäväinen, puh. 040 506 8600, etunimi.sukunimi@tampere.fi, hankekehitysjohtaja Reijo Väliharju, puh. 050 388 0901, etunimi.sukunimi@hiedanranta.fi

Päätös

Merkittiin

Perustelut

Erkki Axenin, Lassi Kalevan ja Aarne Raevaaran valtuustokysely siirtyi valtuuston kyselytunnilta 22.3.2021.

Liitteet

- 1 Ote vesilain mukaisesta hakemussuunnitelmasta
  - 2 Viistokaiku 2020, uppouiden poistoalue
-

Kaupunginvaltuuston kyselytunti, 22.03.2021, § 7

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Ekholm, Mikko Nurminen, Milko Tietäväinen, Reijo Väliharju

Perustelut

Erkki Axenin, Lassi Kalevan ja Aarne Raevaaran valtuustokysely:

Raimo Lähteenmäki on tietojemme mukaan tehnyt Tampereen Teknilliseen korkeakouluun opinnäytetyön Lielahden vesistönsan epäpuhtauksista ja jätteistä 1970-luvulla.

- Tietääkö Tampereen kaupunki kyseisen tutkimuksen olemassaolosta?
- Pitääkö tieto veteen upotetuista jätetynnyreistä paikkansa?
- Minkälaisiin toimenpiteisiin Tampereen kaupunki aikoo ryhtyä alueella vallitsevien riskien suhteen?
- Aikooko Tampereen kaupunki lopettaa suunnitelmat Näsijärven vesistötyölle ns. Näsisaaren osalta vesistöille ja pohjavedelle aiheutuvan mahdollisen riskin johdosta?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- Onko raitiotien kakkososa mahdollista toteuttaa ilman Näsisaarta ja Näsijärven vesistöäyttyä?

Apulaispormestari Aleksi Jäntin vastaus Erkki Axenin, Lassi Kalevan ja Aarne Raevaaran valtuustokyselyyn:

Tietääkö Tampereen kaupunki kyseisen tutkimuksen olemassaolosta?

Tampereen kaupunki on selvittänyt suunnitellun täyttöalueen historiaa, alueelta tehtyjä selvityksiä ja aikalaiskertomuksia. TTKK:n, nykyisen Tampereen Yliopiston opinnäytetyöarkistossa ei ole tietoa kyseistä opinnäytetyöstä, eikä kaupunki ole tietoinen kyseisen tutkimuksen olemassa olost. Tampereen yliopistolta lopputyötä on haettu mm. yliopiston kirjaston Andor-tietokannasta ja asiaa on tiedusteltu henkilökunnalta.

Pitääkö tieto veteen upotetuista jätetyynyreistä paikkansa?

Alueen historiaa ja toimintaa tuntevien henkilöiden kanssa käydyistä keskusteluista voi päätellä, että tehdasalueella on käsitelty ympäristölle haitallisia kemikaaleja ja prosessituotteita, jotka ovat päätyneet alueen maaperään. Kertomuksista voi myös päätellä, että tehdasalueen pohjoisosaan sijoittuvan vanhan kaatopaikan alueelle ja sen läheisyydessä olevien putkien kautta on mahdollisesti johdettu jätevesiä mahdollisesti myös vesistöön. Kaatopaikka, joka on siis suljettu, on vuodelta 1946 ilmakuva perusteella ollut alun perin Näsijärven lahden pohjukkaa, eli vesialuetta. Vesialueelle sijoituttuvan vanhan kaatopaikan kerroksissa on syytä epäillä olevan myös mainittuja jätetyynyreitä. Tietoa veteen upotetuista tynnyreistä ei voida käytössä olevien tietojen perusteella vahvistaa alueen eteläosassa, jonne on suunniteltu mm. täyttöä (Näsisaari).

Tehdyt tutkimukset

Hiedanrannan vesistöäytön suunnittelutyön ja lupaprosessien yhteydessä on tehty mm. seuraavia tutkimuksia:

- Arkeologinen vedenalaisinventointi, Hiedanrannan kaavamuutoshanke
  - o Viistokaikuluotaus 12.8.2015, sukellukset ja tarkennusluotaukset 17.9.2015
  - o Raportti: Arkeologinen vedenalaisinventointi (Pintafilmi Oy, 21.9.2015)
- Näsijärvi -hylvyn arkeologinen vedenalaisinventointi
  - o Arkeologinen koekaivaus ja iän määrittäminen, Hylky Näsijärvi 2137
- Sedimenttitutkimukset vesialueella vuosina 2009, 2015 ja 2018
  - o Raportti: Sedimenttitutkimusraportti, Hiedanranta (1/2016, täydennetty 18.3.2019)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- Viistokaikuluotaus 2020
  - o Uppopuiden poistourakan yhteydessä tehty luotaus ennen töiden aloittamista
- Pohjatutkimukset, sis. maaperänäytteet

Johtopäätökset tutkimustuloksista ja selvityksistä

Vuonna 2015 tehdyssä hankealueen kattavassa arkeologisessa vedenalaisinventoinnissa havaittiin järven pohjassa olevien uppopuiden lisäksi tukinuittoon liittyviä rakenteita, kuten diktaaleja ja laiturirakenteita sekä hinaajan hylky. Vedenalaisinventoinnin yhteydessä tehtiin koko täyttöalueelle ulottuva viistokaikuluotaus sekä sukelluksia.

Suunnitellulla vesistötäyttöalueella tehdyissä viistokaikuluotauksissa ja arkeologisissa vedenalaisinventoinneissa näkyy esimerkiksi vanhat yksittäiset pohjaan uponneet massapuut, mutta tutkimuksissa ei ole havaittu veteen upotettuja tynnyreitä tai muita vesistön laatua mahdollisesti heikentäviä epäpuhtauksia.

Minkälaisiin toimenpiteisiin Tampereen kaupunki aikoo ryhtyä alueella vallitsevien riskien suhteen?

Alueella tehtyjen sedimenttitutkimusten perusteella, sedimentin laatu tai sen sisältämät haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta normaalista vesirakentamisesta poikkeavia toimenpiteitä. Sedimentin haitta-ainepitoisuuksissa ei ole havaittu viitteitä siitä, että vesistötäytön rakentaminen aiheuttaisi riskiä vesistölle tai pohjavedelle.

Suunnittelualueella on tehty pohjatutkimuksia useassa eri vaiheessa. Pohjatutkimuksissa ei ole havaittu pilaantuneisuutta järven pohjan sedimentissä tai syvemmillä olevissa maakerroksissa.

Uppopuita poistettaessa täyttöalueen pohja käydään läpi ja alueelta poistetaan järven pohjassa olevat uppopuut sekä muut rakentamista haittaavat vedenalaiskohteet. Käynnissä olevan urakan yhteydessä ei ole havaittu esimerkiksi jätetyynyreitä tai muita veden laatua mahdollisesti heikentäviä epäpuhtauksia. Myöskään työnaikaisessa vesistötarkkailussa ei ole havaittu normaalista rakentamisesta poikkeavia haitta-ainepitoisuuksia.

Jatkotoimenpiteet

Uppopuiden poistotyön yhteydessä alueella tehdään säännöllisesti luotauksia ja sukelluksia. Ennen täyttötöiden aloittamista varmistutaan, ettei täyttöalueelle jää uppopuita tai muita esineitä, jotka voisivat haitata täytön rakentamista tai aiheuttaa pilaantumisriskiä vesistölle tai pohjavedelle.

Vesistötarkkailua tehdään säännöllisesti Pirkanmaan ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti kaikkien työvaiheiden aikana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aikooko Tampereen kaupunki lopettaa suunnitelmat Näsijärven vesistötäytölle ns. Näsisaaren osalta vesistölle ja pohjavedelle aiheutuvan mahdollisen riskin johdosta?

Tampereen kaupungilla ei ole mitään tarvetta lopettaa suunnitelmia vesistötäytölle. Näsisaarelle on myönnetty vesilain mukainen rakennuslupa, joka ei ole vielä saanut lainvoimaa. Hankkeen aiheuttama riski pohjaveden pilaantumiselle on merkityksetön, mille on useita perusteita. Täyttöalueella ei ole tutkimuksissa havaittu pohjaveden kannalta haitallisia aineksia. Veden laatua seurataan tarkkailuohjelman mukaisesti. Alueen pohja tutkitaan vielä visuaalisesti tukkien poiston jälkeen ennen täyttämistä ja täyttöalueella järven pohjamaa on erittäin heikosti vettä läpäisevää.

Onko raitiotien kakkososa mahdollista toteuttaa ilman Näsisaarta ja Näsijärven vesistötäyttöä?

Raitiotien 2 osa on teknisesti mahdollista toteuttaa ilman Näsisaarta ja Näsijärven vesistötäyttöä. Raitiotien yleissuunnitelman mukainen ratkaisu Vaitinaron kohdalla ei ole maankäyttöratkaisultaan niin hyvä kuin suunniteltu saarivaihtoehto ja on valtatie 12 liittymän parantamissuunnitelmien vuoksi erittäin vaikea ja kallis toteuttaa. Ideana ehdotettu siltaratkaisu vesistön yli on kustannuksiltaan erittäin kallis ja ei tue maankäyttöä niin hyvin kuin suunniteltu ratkaisu.

Kokouskäsitely

Erkki Axenin, Lassi Kalevan ja Aarne Raevaaran valtuustokysely siirrettiin seuraavalle kaupunginvaltuuston kyselytunnille.

Liitteet

- 1 Ote vesilain mukaisesta hakemussuunnitelmasta
- 2 Viistokaiku 2020, uppopuiden poistoalue

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 9

Valtuustokysely sijaisten työterveyshuollon toteutumisesta - Ulla-Leena Alppi

TRE:3421/01.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Niina Pietikäinen, Katja Nieminen

Valmistelijan yhteystiedot

Henkilöstöjohtaja Niina Pietikäinen, puh. 040 707 9147,
henkilöstösuunnittelija Katja Nieminen, puh. 044 486 3774, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Ulla-Leena Alpin valtuustokysely:

Työterveyshuoltolaki velvoittaa työnantajaa järjestämään ehkäisevän työterveyshuollon kaikille työ- ja virkasuhteessa oleville työntekijöilleen työsuhteen laadusta tai kestosta riippumatta. Ehkäisevä työterveyshuolto tarkoittaa muun muassa työpaikalla tehtäviä työpaikkaselvityksiä, työntekijöiden työhön liittyviä terveystarkastuksia, työkyvyn tukemista ja sellaisten sairauksien tai oireiden selvittelyä, joilla on yhteyttä työhön, kuntoutusneuvontaa ja kuntoutukseen ohjaamista.

Työterveyshuollon tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, työhön liittyvien sairauksien ehkäiseminen sekä työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen. Työterveyshuollon tulee tehdä terveystarkastus mm. silloin, kun työstä epäillään aiheutuvan vaaraa terveydelle esimerkiksi yksipuolisen fyysisen tai psykososiaalisen ylikuormittumisen vuoksi. Työntekijä voi myös itse perustellusta syystä pyytää työterveyshuollosta terveystarkastusta, jossa selvitetään henkilökohtainen kuormitusriski.

Työterveyshuollon järjestäminen on työnantajan velvollisuus. Lain mukaan työnantajalla on kuitenkin yhteistoimintavelvoite siten, että työnantaja, työpaikan henkilöstön edustaja (usein työsuojeluvaltuutettu) ja työterveyshuollon palveluntuottaja suunnittelevat yhdessä työpaikan tarpeisiin perustuvan työterveyshuollon sisällön ja toimet. Vapaaehtoinen, ehkäisevää työterveyshuoltoa täydentävä sairaanhoidon järjestäminen työterveyshuollossa on työnantajalle vapaaehtoista. On kuitenkin tavallista, että suurten työnantajien työterveyshuoltoon kuuluvat vähintäänkin yleislääkärien palvelut.

Työnantajan on pidettävä työterveyshuollon sisällöstä palveluntuottajan kanssa tehty sopimus kaikkien työntekijöiden nähtävillä työpaikalla. Vaikka pakollinen, ehkäisevä työterveyshuolto koskee kaikkia

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

työntekijöitä työsuhteen pituudesta riippumatta, vapaaehtoiseen työterveyshuollon sairaanhoitopalvelujen saamista on usein rajattu työsuhteen keston perusteella.

Monet suuret kaupungit ovat ulkoistaneet sijaistyöntekijöiden rekrytoinnin. Tampereella tämän hoitaa Tampereen kaupungin rekrytointipalvelu (Sijaisrekrytointi), jolle sijaiseksi haluavat ilmoittautuvat ja toimittavat tutkinto- ym. todistuksensa ja joka hyväksyy haastattelun perusteella sijaisiksi kelpuutettavat. Työsuhde Tampereen kaupunkiin solmitaan työpaikalla jokaista työkeikkaa varten erikseen.

Sijaisia tarvitaan runsaasti erityisesti sosiaali- ja terveystoimissa sekä koulutoimissa. Monet työntekijät ovat "vakituksia sijaisia", joiden työsuhteiden pituudet kuitenkin vaihtelevat yhdestä päivästä muutamaa päivään tai viikkoon ja joilla työsuhteiden välissä on lyhyehköjä työttömyysjaksoja. Sijaisten kohdalla työterveyshuolto toimii ilmeisen huonosti tai ei toimi ollenkaan. Rekrytointipalvelu ei sitä tee, koska se ei ole työnantaja. Vastuu kuuluu työnantajalle eli Tampereen kaupungille.

Nähtävästi kaikilla Tampereen kaupungin työpaikoilla (päiväkodeissa, vanhustenhuollon yksiköissä jne.) esimiesasemassa olevilla ei ole selkeää tietoa työterveyshuollon pakollisista velvoitteista. Työterveyshuolto ymmärretään yksiselitteisesti vain sairaanhoitona, jonka saamisen edellytyksenä on se, että sijaisuus kestää tietyn ajan, kuukauden tai enemmänkin, samassa työpisteessä.

Sijaiset jäävät pakollisen työterveyshuollon ulkopuolelle eli Tampereen kaupunki työnantajana ei huolehdi lakisääteisistä velvoitteistaan. Myös jatkuvasti sijaisuuksia tekevät jäävät lähes säännönmukaisesti vapaaehtoisesta työterveyshuollon ulkopuolelle. Tampereen kaupunki kuitenkin tarvitsee sijaisia jatkuvasti ja hyvistä osaavista sijaisista on järkevää pitää kiinni. Yksi keino tässä on se, että myös sijaisten työterveyshuolto laitetaan kuntoon. Huolehditaan siitä, että esimiesasemassa olevat tietävät työterveyshuollon veloitteet, tuntevat kaupungin työterveyshuoltosopimuksen sisällön ja että työpaikoilla on työntekijöiden nähtävissä kaupungin työterveyshuoltosopimus.

Kysynkin miten sijaisten kohdalla toteutuu pakollinen, ehkäisevä työterveyshuolto, kuten terveystarkastus (työhöntulotarkastus) ja terveyden seuranta? Ovatko kaikki esimiestehtävissä toimivat riittävästi selvillä sijaisten oikeuksista työterveyshuollossa ja ovatko työterveyshuoltosopimukset työntekijöiden nähtävillä eri työpisteissä?

Pormestari Anna-Kaisa Iksen vastaus Ulla-Leena Alpin valtuustokyselyyn:

Valtuutettu Ulla-Leena Alppi kysyy valtuustokyselyssään, miten sijaisten kohdalla toteutuu ennaltaehkäisevä työterveyshuolto, kuten terveystarkastus ja terveyden seuranta. Ovatko kaikki esimiestehtävissä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

toimivat riittävästi selvillä sijaisten oikeuksista työterveyshuollossa ja ovatko työterveyshuoltosopimukset työntekijöiden nähtävillä eri työpisteissä?

Kaupungin koko henkilöstö on lakisääteisten ennaltaehkäisevien työterveyshuollon palveluiden piirissä. Sairaanhoidon palveluihin henkilöstö on oikeutettu palvelussuhteen kestätyä yhdenjaksoisesti kuusi kuukautta, eikä yhdenjaksoisuus katkea, jos virka- tai työsopimussuhteiden väliin jäävä aika on korkeintaan kolme päivää.

Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon kuuluu työterveyshuoltolain mukaisesti keskeisesti työstä ja työolosuhteista aiheutuvien terveysvaarojen ja haittojen selvittäminen, ennaltaehkäisy ja seuranta, työpaikkojen neuvonta, erilaiset toimenpide-ehdotukset sekä työntekijän työ- ja toimintakyvyn selvittäminen, seuranta ja työkykyarviot.

Työnantajalle vapaaehtoiset sairaanhoidon palvelut sisältävät nimensä mukaisesti sairauden hoitoon liittyviä palveluita. Työterveyshuollon palveluiden sisältö on tarkemmin määritelty Tullinkulman Työterveys Oy:n (Pirte) kanssa laaditussa työterveyshuoltosopimuksessa. Työterveyshuoltosopimus, oikeus työterveyshuoltopalveluiden käyttöön sekä työkyvyn tukemiseen ja työterveyshuoltoon liittyvä ohjeistus ovat koko henkilöstön nähtävillä kaupungin intranetissä eli Taskussa.

Palveluryhmien ja liikelaitosten työterveyshuollon toimintasuunnitelmat perustuvat työterveyshuollon työpaikkaselvityksiin. Toimintasuunnitelmissa sovitaan tarkemmin kohderyhmän työterveyshuollon toiminnasta ja kuvataan työterveyshuollon tehtävänä olevat työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toimenpiteet. Sekä työpaikkaselvitykset että työterveyshuollon toimintasuunnitelmat käsitellään yhteistoiminnassa.

Työterveyshuollon työhöntulotarkastus tehdään palvelussuhteen luonteesta ja kestosta riippumatta aina niissä tehtävissä, joissa työterveyshuollon kanssa on todettu olevan erityinen sairastumisen vaara. Tämän lisäksi työterveystarkastus tehdään aina vakituiseen virkasuhteeseen tulevalle henkilölle. Muissa tapauksissa palvelussuhteeseen tulevalle henkilölle ei tehdä työhöntulotarkastusta, ellei ottamisesta vastaava henkilö pidä sitä tarpeellisena.

Työterveyshuolto arvioi tarpeen työterveystarkastuksiin esiselvitysten ja työpaikkaselvitysten perusteella. Ikäsidonnaisia terveystarkastuksia tehdään lakisääteiseen tai ammattiin liittyvän veloitteen tai muun perusteltavissa olevan tarpeen pohjalta.

Esimiesten työnkuvaan sisältyvät työkyvyn johtamiseen liittyvien toimintatapojen tuntemus sekä ymmärrys työterveyshuollon palveluiden sisällöistä. Taskusta löytyvien tietojen lisäksi esimiehet saavat tarvittaessa tukea myös työterveyshuollosta, hr-asiantuntijoilta ja kaupungin esimiestuesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Työterveyshuollon palveluista kerrotaan osana perehdytystä. Perehdyttämisestä siihen liittyvine oppaineen löytyy Taskusta kaikille työntekijöille avoin Perehdyttäminen -sivusto, jossa on mm. uusille työntekijöille jaettava työterveyshuollonkin palveluita kuvaava ”Uuden työntekijän opas”.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 10

Valtuustokysely koskien Tampereen Frisbeegolfkeskusta - Joonas Kiviranta

TRE:6245/12.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Lindfors, Mikko Heinonen

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelujohtaja Jukka Lindfors, puh. 050 559 4139, liikuntapäällikkö
Mikko Heinonen, puh. 050 554 5835, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Joonas Kivirannan valtuustokysely

Tampereen Frisbeegolfkeskus on Alasjärven kupeessa sijaitseva maailmanluokan frisbeegolfrata, jonne tullaan läheltä ja kaukaa. Koronan väistyttyä siellä voidaan järjestää kansainvälisiä frisbeegolfkilpailuja, ja sitä käyttää lähes 10 000 lajin harrastajaa kuukaudessa, tehden siitä Tampereen vilkkaimpia liikuntapaikkoja. Frisbeegolf aktivoi laajalla rintamalla myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät muuten löytäisi liikkumisen iloa, ja toimii erityisesti nuorille tärkeänä kohtaamispaikkana. Harrastajamäärät ovat kasvussa, ja ratoja kaivattaisiin lisää.

Frisbeegolfkeskuksen rata on siis alueelleen ainutlaatuinen, kansainvälisen tason rata, eivätkä Tampereen tai lähiseudun muut radat pysty tarjoamaan yhtä laadukasta suorituspaikkaa harrastajien, tai ammattilaisten käyttöön. Sen lisäksi, että rata on tärkeä tamperelaisten hyvinvoinnille ja harrastusmahdollisuuksille, tuo rata Tampereelle lajiin ja sen tapahtumiin liittyvää turismia, sekä edistää koko lajin kehittymistä Suomessa.

Pormestariohjelmaan kirjattu tavoite asuinrakentamista Ruotulaan on kuitenkin herättänyt huolta Frisbeegolfkeskuksen tulevaisuudesta. Suunnitelmissa alueelle pitäisi sovittaa niin asuntoja, raitiovaunu, kuin golfkenttäkin, jolloin tila käy ahtaaksi. Tämän huolen johdosta, radan säilyttämistä vaativa adressi keräsi ensimmäisen vuorokautensa aikana 12 000 allekirjoitusta, ja tämän kyselyn jättämishetkellä nimiä oli jo yli 16 000 kappaletta. Tukea säilyttämiselle löytyy myös pormestariohjelmasta, sillä se painottaa nuorten harrastusmahdollisuuksien edistämistä, mainiten nimenomaan frisbeegolfin. Tähänkin tavoitteeseen peilaten, Frisbeegolfkeskuksen säilyttäminen on ensisijaisen tärkeää.

Siksi kysyn: kun aluetta kehitetään, tuleeko Frisbeegolfkeskus säilymään paikallaan nykyisessä laajuudessaan? Mikäli ei, miten alueen kehittäminen tulee vaikuttamaan Frisbeegolfkeskuksen laajuuteen ja toimintoihin?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Apulaispormestari Aleksi Jäntin vastaus Joonas Kivirannan valtuustokyselyyn:

Kaupunkiympäristön suunnittelu:

Alueella on käynnissä maankäytön yleissuunnitelman laadinta (Alasjärven länsiosa). Suunnittelun lähtökohtana on, että alueen nykyiset toiminnot pyritään sovittamaan uuteen suunniteltuun maankäyttöön eli raitiotiehen ja siihen tukeutuvaan asumiseen. Yleissuunnittelu on alkuvaiheessa, eikä alueelle ole vielä tehty varsinaisia suunnitteluvaihtoehtoja, joten toimintojen sijoittumiseen ei vielä voi ottaa kantaa. Alue on kuitenkin todella monimuotoinen kokonaisuus, jossa eri tarpeiden yhteensovittaminen on erittäin haastavaa. Suunnittelualueen reunamilla on myös runsaasti luonto-arvoja. Tämän hetkisen tiedon valossa sekä täysimittaisen golfkentän, Frisbeegolf-keskuksen, raitiotien että uuden asuinalueen toteuttaminen alueelle on erittäin haastavaa, ellei mahdotonta.

Liikunnan- ja nuorison palveluryhmä, liikunta- ja nuorisajohtaja Pekka P. Paavola ja liikuntapäällikkö Mikko Heinonen:

Frisbeegolf on kasvattanut suosiotaan nopeasti ja on tällä hetkellä arvioitu Euroopan nopeimmin kasvavaksi lajiksi, joka kasvattaa suosiotaan erityisesti lasten ja nuorten keskuudessa. Lajin kasvuun ei ole pystytty Tampereella vastaamaan muiden suurien kaupunkien tahdissa. Tampereella onkin vain yksi täysimittainen rata. Toiveet useammasta radasta ovat liikunnan ja nuorison palveluryhmälle arkipäiväisiä. Laji on erityisen suosittu niiden lasten ja nuorten parissa, jotka eivät ole mukana järjestäytyneessä seuratoiminnassa. Lajisuosiota voidaan verrata skeittauksen ja PMX pyöräilyyn ja joita harrastavat lapset ja teini-ikäiset.

Tampereen kaupunki teetti vuonna 2013-2014 Frisbeegolf selvityksen (Sivela 18.9.2014), jossa selvitettiin koko kaupungin mahdolliset paikat frisbeegolf radalle. Ainoaksi kaupunkialueen täysimittaisen radan paikaksi selvityksessä todettiin alue, johon Tampereen frisbeegolfkeskus toteutettiin.

Tampereen frisbeegolfkeskus on erityislaatuinen ja valmistunut vuonna 2018. Keskus on 27 väyläinen ja jonka suunnittelusta on vastannut alan huippusuunnittelijat. Frisbeegolfkeskuksen suunnittelussa on otettu huomioon niin tavallinen harrastaja kuin maailman huipputasoinen kilpailu sekä myös otettu huomioon alueen luontoarvot. Myös radan rakentamisessa on käytetty viheralan huippuammattilaisia. Rata onkin valmistumisen jälkeen noussut maailmanlaajuisesti huippuratojen joukkoon.

Rata muuttuu tarvittaessa 27 harjoitusväylän lisäksi 18 väyläiseksi huippuvaativaksi radaksi, jolla on jo järjestetty useiden kansallisten kisojen lisäksi kansainvälisiä tapahtumia. Radalla on suunnitteilla järjestää ensimmäisenä Pohjois-Amerikan ulkopuolisena paikkana maailmanmestaruuskisat.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Frisbeegolfkeskuksessa käy pelaamassa kuukausittain lähes 10 000 pelaajaa. Harrastaminen radalla on maksutonta ja lisäksi lajin aloittamiskustannukset ovat edulliset. Tämä osaltaan on kasvattanut lajin suosiota ja nostanut suosiota erityisesti juuri lasten- ja nuorten keskuudessa. Lisäksi rata on näille käyttäjäryhmille helposti saavutettavissa joukkoliikenteellä sekä pyöräillen. Edellä mainituista syistä olisi radan säilyttäminen nykyisellä sijainnillaan perusteltua.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 11

Valtuustokysely koskien Halkoniemen satamaa - Arto Grönroos

TRE:6331/10.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Milko Tietäväinen

Valmistelijan yhteystiedot

Rakennuttamisjohtaja Milko Tietäväinen, puh. 040 506 8600, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Arto Grönroosin valtuustokysely

Halkoniemen satamaan johtavan Halkoniemenrinteen kadun kapeus isoille kausikuljetuksille.

Halkoniemen sataman kausikuljetusten järjestäminen on hankalaa. Isot veneet tarvitsevat ison ja leveän lavetin jota vetää liikennetraktori tai kuorma-auto.

Lielahdenkadulta Halkoniemen satamaan on reitti, mitä pitkin on mahdotonta mahtua kulkemaan isoilla kuljetuksilla. Halkoniemenrinne on ahdas kadun kapeuden ja pysäköityjen ajoneuvojen takia ja erään lavettikuljetuksessa olevan veneen pituus on 14 metriä, neljä metriä leveä ja 4.5 metriä korkea ja painoa on 10 tonnia. Myös palolaitoksen ison veneen kuljetus pitää turvata kuljetuksessa.

Halkoniemen satama on ainoa Näsijärven satama, josta voidaan kuljetuksia operoida, koska reitillä ei ole ajolankoja ja siltoja. Isoilla venekuljetuksilla ei pääse Mustalahden, Santalahden eikä Naistenlahden satamaan.

Halkoniemen satamaan pitää kulkuyhteys olla mahdollista myös pitkillä linja-autoilla. Satamasta Halkoniemenrinneestä kääntyminen vasemmalle Lielahdenkadulle on todella vaarallisen ahdas busseille ja venekuljetuksille.

Keskikorokkeen sijainti kaventaa paikan vaikeaksi.

Halkoniemenrinteen kadun maasto sallii kadun leventämisen, jotta kuljetukset ovat turvallisia ja sujuvia.

Isojen ajoneuvojen ja kuljetusten turvallisen operoinnin varmistamisella on kiire, koska isojen veneiden kausisiirrot on tehtävä ennen marraskuuta.

Mitä Tampereen kaupunki tekee Halkoniemen satamaan turvallisemman ja sujuvamman pääsyn mahdollistamiseksi ja millä aikataululla?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Apulaispormestari Aleksi Jäntin vastaus Arto Grönroosin valtuustokyselyyn:

Lukuisten käynnissä olevien rakennustyömaiden ja kaupunkirakenteen muutosten myötä erikoiskuljetusten yhteydet varsinkin satamiin ovat vaikeutuneet. Mustalahden satama on suurien kuljetusten kannalta ahdas ja sataman rakenteet asettavat rajoitteita nostoille ja laitureille ajamiselle raskailla kuljetuksilla. Kortelahden satama-altaassa ei ole suurien veneiden laskuun soveltuvaa luiskaa. Naistenlahden satamaan on myös ahtaat liittymäjärjestelyt pitkiä kuljetuksia silmällä pitäen. Santalahden satama on tilava, mutta Santalahden satamaan korkeita kuljetuksia rajoittaa idän suunnasta tunneli ja Ranta-Tampellan kadun työnaikaiset järjestelyt. Lännen suunnasta erikoiskuljetuksia Santalahteen rajoittavat Santalahden ylikulkusilta ja mahdollisesti tulevaisuudessa myös valtatie ja Rantatie-kadun ylittävä Rosenlewin silta. Halkoniemen satamaan katuyhteys ja liittymä Lielahdenkadulla on ahdas pitkien ja leveiden ajoneuvojen kulkuun.

Satamien kulkuyhteyksien vaikeus on tunnistettu ja korvaavia ratkaisuja on haettu. Esimerkiksi Niemenrannan vanha möljä on tunnistettu mahdollisena paikkana, mutta sinnekin kulkuyhteys on hankala puistoraittia pitkin ja mahdollinen raitiotien rakentamien Lentävänniemeen asettaa maantiekuljetusten korkeudelle rajoituksia.

Kaupunki tutkii tarkemmin valtuustokyselyn perusteella Halkoniemen sataman katuyhteyttä ja siihen mahdollisia korjaavia toimenpiteitä veneiden kuljetusten ja linja-auton ajettavuuden parantamiseksi. Erityisesti tarkistetaan Lielahdenkadun kanavoinnin pituus Halkoniemenrinteen suuntaan kääntymiseen kannalta. Jos kanavoinnin lyhentäminen esim. 0,5-1,0 metriä parantaa tilannetta ja on muuten mahdollinen, korjaava työ voidaan toteuttaa melko nopeasti syksyn aikana. Halkoniemerinne-kadun leventäminen on vaikea toteuttaa, koska katu käyttää asemakaavan mukaisen katualueen. Ajouradan leventämistä ja jalankulku/pyörätien kaventamista reunakiven siirrolla voidaan tutkia, mutta muutos edellyttää katusuunnitelman laatimisen, mikä vaatii nähtävillä oloineen ja käsittelyineen useamman kuukauden aikaa. Mahdollinen rakennustyö on sen vuoksi mahdollista aikaisintaan vuonna 2022. Kiireellisenä toimenpiteenä tarkistetaan myös erikoiskuljetusreittien tilanne ja mahdolliset tilapäisjärjestelyt Lentävänniemeen suunnalla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 12

Valtuustokysely koskien sosiaali- ja terveystalvveluiden työntekijöiden saatavuuden varmistamista - Minna Minkkinen

TRE:6362/01.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Taru Kuosmanen

Lisätietoja päätöksestä

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Minna Minkkisen valtuustokysely

Miten Tampereen kaupunki aikoo varmistaa sosiaali- ja terveystalvveluiden työntekijöiden saatavuuden ennen kuin palvelut siirtyvät maakunnalle?

Sosiaali- ja terveystalvvelualan ammattilaisten ammattiliitot ovat vuosien ajan varoitelleet kuntia ja sairaanhoitopiirejä työntekijöiden saatavuudesta.

Tampereella on tiedossa, että muun muassa lastensuojelun kiireellisten sijoitusten laitossosastoa ei saada avattua, koska avoimiin työpaikkoihin ei ole ollut riittävästi päteviä hakijoita. Tiedämme myös miten vaikeaa on ollut rekrytoida lähihoitajia muun muassa kotipalveluun. On myös tiedossa, että aikuissosiaalityöhössä omatyöntekijän nimeämiseen on lähes puolen vuoden jono. Lyhytaikaisesti sijaisuuksiin on haasteita saada ammattilaisia, joten olemassa olevat työntekijät joustavat ja tekevät ylitöitä.

Tilannetta huonontaa sosiaali- ja terveystalvvelualan ammattilaisten eläköityminen. Kuntien eläkevakuutusyhtiön arvion mukaan kymmenen vuoden aikana arvioidaan eläkkeelle siirtyvän noin 19 000 lähihoitajaa, 14 000 peruskoulun ja lukion opettajaa sekä 13 000 sairaanhoitajaa.

Sosiaali- ja terveystalvvelut ovat yhtä laadukkaita kuin niiden tekijät ovat. Ilman ammattilaisia meillä ei ole laadukkaita sosiaali- ja terveystalvveluita. Tamperetta vaivasi vuosia lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden pula, joka osittain korjaantui palkkoja nostamalla. Kelpoisuusvaatimusten alentaminen ei ole kestävä ratkaisu, sillä se heikentää palvelun laatua.

Sosiaali-, terveystalvvelu- ja kasvatusalan ammattijärjestö Tehy uutisoi taannoin, että Helsingin kaupunki on sopinut ostopalveluita tuottavien yritysten kanssa, etteivät he palkkaa Helsingin kaupungin työntekijöitä kaupunkia paremmalla palkalla ja näin asettaneet työntekijät "palkkakartelliin".

Onko Tampereen kaupungilla vastaavia sopimuksia palveluntuottajien kanssa?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kysymme myös, miten kaupunki aikoo varmistaa, että meillä on ammattilaisia tekemässä sosiaali- ja terveyspalveluita ennen kuin palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle?

Apulaispormestari Johanna Loukaskorven vastaus Minna Minkkisen valtuustokyselyyn:

Miten Tampereen kaupunki aikoo varmistaa sosiaali- ja terveyspalveluiden työntekijöiden saatavuuden ennen kuin palvelut siirtyvät maakunnalle?

Uuden pormestariohjelman mukaisesti Tampereen kaupungilla edistetään osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä yhteistyöllä. Pormestariohjelman mukaisesti olemassa olevat työpaikat pyritään pitämään Tampereella löytämällä työvoimapula-aloille osaajia aktiivisen työllisyyspolitiikan, kansainvälisten osaajien houkuttelun ja joustavien koulutusmallien keinoin.

Tampereen kaupungin kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen. Työhyvinvoinnin parantamiseksi asetetaan vuosittain tavoitteita yhteistyössä palvelualueen johdon, henkilöstöyksikön, työsuojelutoimijoiden ja työterveyshuollon kanssa.

Yksiköt tekevät vuosittain omat työhyvinvointisuunnitelmansa osana henkilöstö- ja koulutussuunnitelmia. Niissä määritellään keskeiset tavoitteet ja toimenpiteen työkyvyn hallinnan, työturvallisuuden, liikkumisen ja terveyden edistämiseksi.

Työhyvinvoinnin merkitys korostuu, kun kasvavaan ja alati muuttuvaan palvelutarpeeseen on vastattava uusilla tavoilla. Työssä jaksaminen vaatii työnantajalta hyvien toimintaedellytysten luomista ja henkilöstöstä huolehtimista. Työhyvinvointia tarkastellaan osana strategista johtamistoimintaa, suunnitelmallisena ja pitkäjänteisenä työnä. Henkilöstön työpanosta tarvitaan mahdollisimman pitkään, joten työkyvyn ylläpitäminen kaikissa työuran vaiheissa on tärkeää. Työntekijällä itsellään on keskeinen rooli oman kokonaisvaltaisen hyvinvointinsa ylläpitämisestä. Vastuu omasta ja muiden työhyvinvoinnista on meillä kaikilla.

Tampereen kaupungin tavoitteena on edistää henkilöstön kestäviä työuria. Työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen sekä työhyvinvoinnin kokemukseen vaikuttavat monet tekijät: johtaminen ja esimiestyö, turvallinen ja terveellinen työympäristö, osaaminen ja työn hallinta, työn joustot sekä toimiva työyhteisö. Työkykyä edistävästä keinoista on koottu valikoima oppaan muotoon. Oppaassa on huomioitu eri-ikäisten johtaminen sekä erilaiset työuran vaiheet. Kokonaisuudella pyritään tukemaan työntekijän työhyvinvointia, työssä jaksamista ja työuralla jatkamista.

Kaupungilla on myös kattavat henkilöstöedut muun muassa henkilöstöruokailu; kaupunki maksaa osan henkilöstön aterioista henkilöstöravintoloissa, kattava työterveyshuolto ja oma vakuutuskaassa,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

jonka kautta työntekijät saavat tiettyjä lisäetuuksia, esim. korvauksia hammaslääkäri- ja silmälasikuluista sekä liikunta- ja kulttuurietuus.

Esimerkkinä henkilöstön saatavuusongelmien ratkaisuun voi nostaa esiin sosiaalityöntekijöiden saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyneen hankkeen vuodesta 2019 alkaen. Hankkeessa määriteltiin kehittämistoimenpiteitä liittyen rekrytointiin, työhyvinvointiin, työturvallisuuteen, johtamiseen ja osaamisen kehittämiseen. Hankkeen etenemistä seurattiin palvelualueen ja henkilöstöyksikön johdon kanssa yhdessä ja nyttemmin kehittämistoimenpiteitä seurataan sosiaalityön kehittämisen ryhmässä, jossa on mukana sosiaalityöntekijöitä kaikista yksiköistä sekä heidän esihenkilönsä ja päälliköt sekä palveluryhmän johtaja. Toimenpiteinä on ollut esimerkiksi rekrytointikanavien ja -ilmeen kehittäminen, työhyvinvoinnin mittaustuloksiin perustuneet yksilö- ja työyhteisökohtaiset toimenpiteet, säännölliset työturvallisuuskoulutukset ja päivitetty toimintaohjeet, koulutusten toteuttamisen tarpeiden pohjalta ja perehdytyskirjan aktiivinen käyttö. Monikanavaiseen ja –suuntaiseen henkilöstöviestintään on myös panostettu.

Toinen esimerkki on käynnissä oleva pilotti, jossa tuodaan filippiiniläisiä hoiva-avustajia ikäihmisten palveluryhmään. Pilotti toteutetaan yhdessä Mehiläisen kanssa, joka hoitaa käytännön järjestelyt. Tarkoitus, että tätä tulevia työntekijöitä kannustetaan kehittymään myös eteenpäin ja kouluttautumaan lähi- tai sairaanhoitajaksi. Tämä on tietynlainen päänavaus ja varmasti tätä tullaan hyödyntämään myös jatkossa.

Sosiaali-, terveys- ja kasvatustalan ammattijärjestö Tehy uutisoi taannoin, että Helsingin kaupunki on sopinut ostopalveluita tuottavien yritysten kanssa, etteivät he palkkaa Helsingin kaupungin työntekijöitä kaupunkia paremmalla palkalla ja näin asettaneet työntekijät "palkkakartelliin". Onko Tampereen kaupungilla vastaavia sopimuksia palveluntuottajien kanssa?

Tampereen kaupungin kelpoisuusehdoissa noudatetaan yleisiä lakeja ja säädöksiä. Kaupunki ei myöskään ole sopinut palkkakartellista muiden toimijoiden kanssa. Palkat maksetaan kaupungissa TES:n mukaisesti työn vaatavuuden perusteella.

Kysymme myös, miten kaupunki aikoo varmistaa, että meillä on ammattilaisia tekemässä sosiaali- ja terveyspalveluita ennen kuin palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle?

Tampereen kaupunki on etsinyt ja esittänyt paljon ratkaisuja henkilöstöpulaan esim. oppisopimuskoulutuksen sekä maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden pidemmät koulutusajat.

Lisäksi Pirkanmaalla on käynnistynyt työllisyyden kuntakokeilu. Koulutusvienti on uusi mahdollisuus sote-alan osaajien houkutteluun ja parhaillaan koulutusviennin ja sote-alan osaajien houkutteluun liittyvä hanke on valmistelussa KV-palveluissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

KT Kuntatyönantajat on kannanotossaan esittänyt huolensa sosiaali- ja terveystalouden työvoimapulasta sekä esittänyt myös ratkaisuja sote-alan työvoimatarpeiden turvaamiseksi. Henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi tarvitaan myös sosiaali- ja terveysministeriön mukaan monia erilaisia toimenpiteitä.

Sote-ala ja sen työvoimatarpeisiin vastaaminen on Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalveluissa (Tykas) yksi tärkeä strateginen painopiste. Toimialan tärkeä rooli näkyy mm. siinä, että Tykasilla on sote-alan työvoiman tuottamisen edistämiseksi valmisteltu toimenpidekokonaisuutta. Alan mahdollisuuksista ja alalle ohjaavista palveluista viestii voimallisesti myös sote-alaan keskittyvä Osaamo-hanke.

Tykasin tavoitteena on saada alan koulutuspoluille mahdollisimman paljon potentiaalisia työttömiä asiakkaita. Pirkanmaalla työvoimakoulutuksen volyymi on n. 150 paikkaa, sisältäen lähihoitajakoulutukset, hoiva-avustajat ja täydennyskoulutuksen. Lisäksi on oppilaitosten järjestämä ns. omaehtoinen koulutustarjonta.

Esitetyistä ratkaisuista huolimatta tulemme kohtaamaan vaikean henkilöstön saatavuusongelman ja tilanne tulee edellyttämään monien ratkaisujen lisäksi myös paljon kehittämistä ja yhteistyötä usealla eri taholla.

Sote-alan pullonkauloja on tunnistettu ja listattu alla. Ratkaisuista osa on valtakunnan tason asioita ja osaan pystymme paikallistasolla vaikuttamaan pitkäjänteisellä yhteistyöllä eri toimijoiden kesken.

Hoiva- ja hoitoalan henkilöstöpulaan esitetyjä ratkaisuja:

Koulutus

- Koulutuspaikkojen lukumäärän lisääminen ja kohdentaminen niihin ammatteihin ja toimialoihin, joissa ovat suurimmat osaajakapekot
- Koulutustarpeiden ennakointi ja koulutuspolkujen hyödyntäminen mm. kouluttautuminen hoiva-avustajaksi
- Täydennys- ja muuntokoulutusmahdollisuuksien kehittäminen ja parantaminen
- Kelpoisuusehtojen ja henkilöstömitoitusten uudelleenarviointi ja joustavoittaminen
- Oppisopimusopiskelijoiden laskeminen mukaan mitoituksiin jo opiskelujen varhaisemmassa vaiheessa sen sijaan, että edellytetään 2/3 opiskeluista suoritetuksi
- Ulkomailla suoritettujen tutkintojen täydentämiseen tarvittavan kieli- ja täydennyskoulutuksen sekä ammattipätevyys hankkimisen lupaprosessin sujuvoittaminen ja vakiinnuttaminen
- Investointeja sote-alalle suunnattuun koulutuksen lisäämiseen ja työperäiseen maahanmuuttoon
- Koulutusvienti ja osaajien houkuttelu

Maahanmuuttajat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- Työperäisen maahanmuuton hyödyntämisen selvittäminen ja edistäminen sekä alueellisten työlupalinjausten uudelleen tarkastelu alueilla, joissa saatavuusharkinta sosiaali- ja terveysalan tehtäviin on edelleen käytössä (mm. Pirkanmaa).
- Hoiva-avustajasta lähihoitajaksi -oppisopimuskoulutukseen uusi palkkatukityyppinen koulutustuki työnantajille

Verotus

- Eläkkeelle jo siirtyneiden työmarkkinoille osallistumisen kannustaminen verotuksellisin keinoin siten, että eläkkeellä tehtävä työ ei nosta jo ansaitun eläkkeen verotusta vaan luodaan malli, jossa eläketuloa ja ansiotuloa verotetaan erikseen

Työhyvinvointi

- Työkykyä ja työhyvinvointia ylläpitävä ja edistävä toimenpideohjelman käynnistäminen yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa

Työllisyyspalvelut

- Työttömänä tai muuten työstä/alalta poissa olevien ammatillisen osaamisen päivittäminen ja erilaisten työllisyysreittien rakentaminen
- Tehostettu työntarjoaminen Työllisyys- ja kasvupalvelujen Sote-alan taustan omaaville asiakkaille.
- Alanvaihtajien ohjaaminen alalle
- Kohdennetut kartoittavat valmennukset sote-alan taustan omaaville pitkään työttömänä olleille.

Teknologia

- Uuden teknologian käyttöönotto rutiiniomaisen työn vähentämiseksi ja työn mielekkyyden parantamiseksi
- Digitalisaation ja teknologian kehittämisen ja käyttöönoton edistäminen sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdennetulla rahoituksella

Johtaminen, työn sisältö ja alan maine

- Alan maineen, kiinnostavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen esim. parantamalla kehitymis- ja etenemismahdollisuuksia työssä
- Omaan työhön vaikuttamisen mahdollisuuksien lisääminen esimerkiksi itseohjautuvien tiimien kautta
- Alan mahdollisuuksista ja alalle ohjaavista palveluista viestiminen sekä matalan kynnyksen mahdollisuudet tutustua alaan
- Toiminnan kehittäminen vastuuhoidtamallin ja tiimien selkeiden tavoitteiden avulla
- Tehtävänkuvien tarkastaminen ja päivittäminen välittömän ja välillisen työn osuuksien hahmottamiseksi
- Johtamiseen ja esimiesosaamiseen panostaminen
- Sote-agenttitoiminta alan esille nostamiseen
- Kokeneiden hoitajien osaamisen hyödyntäminen perehdyttämisessä mentoritoiminnan ja työpaikkaohjauksen avulla

Muut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- Mittava, kattava, tavoitteellinen, kansallinen ja rahoitukseltaan kestävä toimenpideohjelma hyvinvointi-palveluiden työvoimatarpeiden turvaamiseksi
- Alueellisten varahenkilöstöjen käyttöönotto, joita sekä yksityiset että julkiset palveluntuottajat voivat hyödyntää työvoiman joustotarpeisiin
- Maahanmuuton kautta tuleva sote-alan työvoima muuttaa väistämättä työyhteisöjä kansainvälisemmiksi ja tämä kehitys tarvitsee tukea ja huomiota, jotta muutos tapahtuu mahdollisimman kivuttomasti
- AVI:n yhdenmukainen ohjaus hoiva-avustajien määrässä
- Ikäihmisten asumisen parantaminen välimuotoisen asumisen avulla
- Uudenlaisten palvelujen ja asumisen mallien kehittäminen
- Kansallisella Ikäohjelmalla kannustetaan mahdollisimman toimintakykyisen ikääntymisen turvaamiseen sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväen palvelujärjestelmän rakentamiseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 13

Valtuustokysely asunnottomien palvelujen saavutettavuudesta ja Asunto ensin -periaatteen toteutumisesta - Olga Haapa-aho ja Juhana Suoniemi

TRE:6363/05.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Maritta Närhi

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Olga Haapa-ahon ja Juhana Suoniemen valtuustokysely

Tampereen asunnottomuustilanne on lähtenyt kasvuun pitkäaikaisasunnottomien määrässä. Vaikka asunnottomuus vähenee koko maassa pitkäaikaisasunnottomia oli tilastojen mukaan vuonna 2020 yli kaksi kertaa edellisvuotta enemmän. Asunnottomuus on monimutkainen ongelma, jonka vähentämiseen tarvitaan monipuolisia tukipalveluja. Usein samoille henkilöille on kasaantunut myös päihdeongelmia tai muita sosiaalisia haasteita. Asunto ensin -malli on johtava asunnottomuuden torjunnan malli, jonka mukaan asunto ja olennaiset tukitoimet tulee varmistaa asunnottomille henkilöille ensin. Käytännössä siis henkilöltä ei vaadita muiden ongelmien ratkaisemista, vaan ensisijaisesti panostetaan asunnon varmistamiseen tarvittavien tukipalvelujen tukemana.

Asunnottomat ovat pääasiassa hyvin pienituloisia henkilöitä, joille pienikin ylimääräinen kustannus voi olla ylitsepäsemätön. Tällä hetkellä Tampereen asumispäivystys sijaitsee Hervannassa, jonne monen täytyy kulkea joukkoliikenteellä. Päihtyneiden päivätoimintakeskukset sijaitsevat Viinikan ja Nekalan alueella, jonne pääsee kunnosta riippuen joko kävellen tai joukkoliikenteellä. Merkittävä osa asunnottomista viettää päivisin aikaa keskustan alueella. Palveluja ei kuitenkaan ole saatavilla keskustassa.

Kysymme:

- a. Miten kaupunki varmistaa asunnon ennen vaatimusta muiden sosiaalisten ongelmien, kuten päihdeongelmien, ratkaisemisesta Asunto ensin -periaatteen mukaisesti?
- b. Miten kaupunki varmistaa asunnottomien palvelujen saavutettavuuden niitä tarvitseville?
- c. Miten kaupunki varmistaa, että myös päihdeongelmaiset asunnottomat saavat riittävät tukipalvelut?

Apulaispormestari Johanna Loukaskorven vastaus Olga Haapa-ahon ja Juhana Suoniemen valtuustokyselyyn annetaan kyselytunnilla 25.10.2021.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 14

Valtuustokysely Kotitorin toiminnan turvaamiseksi - Ilkka Sasi

TRE:6366/05.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Anniina Tirronen

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämisjohtaja Anniina Tirronen, puh. 040 801 6378, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Ilkka Sasin valtuustokysely

Sosiaali- ja terveystalvet ovat tehneet sopimuksen Kotitori-palveluintegraattorin hankinnasta Alustapalvelu Sociala Oy:n ryhmittymän kanssa. Socialan perustajajäseniin kuuluvat muun muassa SOSTE ry.

Hankinnan arvonlisäveroton kokonaisarvo on yhteensä sitoumuksetta noin 80 miljoonaa euroa ja sopimuksen arvonlisäveroton vuosiarvo on noin 16 miljoonaa euroa.

Tampereen Kotitorin historia on ollut erinomainen ja pidetty. Ei kannata korjata sellaista mikä ei ole rikki. Nyt uudistunut toiminta on käynnistynyt.

Kysyn:

1. Onko Kotitori-palveluintegraattorin toiminta käynnistynyt sujuvasti?
2. Minkälaiset ovat sopimussanktiot, jos tavoiteltuun laatuun ei päästä?
3. Miten palvelualueella on ehkäisty mahdollisten kaksoisroolien vaikutus hankintoihin?

Apulaispormestari Johanna Loukaskorven vastaus Ilkka Sasin valtuustokyselyyn annetaan kyselytunnilla 25.10.2021.